

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000
ภายใน 15666 โทรศัพท์/โทรสาร 02-259-6172

จากหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ฉบับประจำวันที 19 เดือนเมษายน พ.ศ.2559 หน้า 1, 8 มูลค่าข่าว 327,443.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

‘ตั้งดวงแก้วแห่งสยาม’
ตอนที่ 3
ทรงพระปรีชาชาญ
ด้านภาษาและวรรณคดี

8

‘ตั้งดวงแก้วแห่งสยาม’

ตอนที่ 3 ทรงพระปรีชาชาญด้านภาษาและวรรณคดี (1)

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสนพระทัยเกี่ยวกับ **‘ภาษาศาสตร์’** เป็นอย่างมาก ด้วยทรงเห็นว่า การเรียนภาษาต่างๆ ทั้งภาษาแม่ของตนและภาษาต่างประเทศ จะเป็นเหตุและปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดอารยธรรมและความสืบเนื่องทางปัญญา เพราะเมื่อเรียนรู้สื่อสารได้มากกว่าภาษาเดียว ก็สามารถสื่อสารระหว่างภาษาได้ เกิดการแปลเรื่องราวต่างๆ เป็นเหตุให้เข้าถึงเข้าใจวัฒนธรรมของกันและกัน ทำให้สังคมที่ต่างกันก้าวหน้าไปเพราะความคิดความอ่านที่เข้ามารวมกันได้ด้วยการสื่อสารทางภาษาดังพระราชดำริในปาฐกถาเรื่อง **‘การศึกษากับการพัฒนาประเทศ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2538 ความตอนหนึ่งว่า**

“...การเรียนรู้ภาษาให้ดีทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ จะเป็นโอกาสให้นักเรียนหาข้อมูลได้กว้างขวาง...”

ทรงฝึกฝนจนเป็นเลิศหลายภาษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนผู้ได้ศึกษาที่ต่างประเทศหลายภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาจีน ภาษาเขมร และภาษาเยอรมัน นอกจากนี้ยังทรงศึกษาภาษาโบราณ ได้แก่ ภาษาละติน ภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต เพราะภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ทรงศึกษาค้นคว้าเรื่องราว และวิทยาการต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางดังนี้

● **ภาษาไทย**
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงโปรดวิชาภาษาไทย ดังที่ทรงเล่าพระราชทานไว้ในพระราชนิพนธ์เรื่อง **สมเด็จพระแม่กับการศึกษา** ว่า **“...ข้าพเจ้าเป็นคนชอบภาษาไทยอ่านหนังสือไทยได้ค่อนข้างเร็ว การจากโรงเรียนไปนาน ๗ เดือน จึงไม่มีปัญหา ข้าพเจ้ายังเรียนภาษาไทยได้ดี...”** เมื่อทรงศึกษาในระดับประถมศึกษาและมีมัธยมศึกษาที่โรงเรียนจิตรลดา ทรงได้รับการถ่ายทอดความรู้ จากอาจารย์กำชัย ทองหล่อ มากที่สุด จึงทรงเชี่ยวชาญทั้งหลักภาษาวรรณคดีไทย การแต่งคำประพันธ์เกี่ยวข้องกับศิลปะด้านจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม การขับร้อง ดนตรี และนาฏศิลป์ไทยอย่างแยกไม่ออก

เมื่อทรงเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี ทรงเลือกวิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก วิชาภาษาไทย วิชาภาษาบาลี และวิชาสันสกฤตเป็นวิชาโท สำหรับวิชาภาษาไทยชั้นสูงนี้ ทรงศึกษาละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้นทั้งด้านภาษาและวรรณคดี เช่น การอ่านศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง มหาราชาคำหลวง และปฐมสมโพธิกถา ทรงมีพระ

● นางสุพร ตรีรัตน์
ผู้อำนวยการกองประสานงาน
โครงการพื้นที่ 2

อัจฉริยภาพด้านการถ่ายทอดความรู้ทั้งการพูดและการเขียน มีเนื้อหาสาระ และวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรก พระอารมณ์ขันและทรงใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

● **ภาษาบาลีและภาษาสันสกฤต**
ศาสตราจารย์วิสุทธิ์ บุญกุล กล่าวถึงเหตุที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสนพระทัยภาษาบาลีตั้งแต่ทรงพระเยาว์ว่า **“...ไม่สามารถเข้าพระทัยบทสวดมนต์ที่เป็นภาษาบาลีที่ทรงได้ยินได้ฟังอยู่เป็นประจำ ทำให้มีพระราชประสงค์ที่จะทรงศึกษาดังแต่ครั้งนั้น แต่มีโอกาสดังๆ ก็เมื่อทรงเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีครูกำชัย ทองหล่อ เป็นพระอาจารย์ถวายภาษาบาลีเป็นคนแรก รับสั่งว่า พระพระทัยวิชาเนิ่นๆ สามารถจำแนกการแจกวิภคตินเบื้องต้นที่สำคัญได้แทบทั้งหมด และเข้าพระทัยโครงสร้างและลักษณะทั่วไปของภาษาบาลีมาตั้งแต่ครั้งนั้น...”**

นอกจากนี้ได้มีพระกระแสรับสั่งว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดให้ทรงศึกษาภาษาบาลี และภาษาสันสกฤต เพราะนอกจากจะเป็นต้นตอของภาษาไทยและภาษาอื่นจำนวนมากแล้ว วย

กรณีของภาษายังช่วยฝึกสมองอีกด้วย
ตั้งนั้น เมื่อทรงเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี ทรงเลือกวิชาประวัติศาสตร์ เป็นวิชาเอก วิชาภาษาไทย วิชาภาษาบาลี และวิชาสันสกฤตเป็นวิชาโท ในส่วนของภาษาบาลีและภาษาสันสกฤตนั้น ทรงศึกษาไวยากรณ์พื้นฐานไปจนถึงขั้นสูง และทรงอ่านวรรณคดีพุทธศาสนา วรรณคดีสันสกฤต ทรงศึกษาทั้งวิธีการแบบดั้งเดิมของไทย คือแบบที่เล่าเรียนกันในพระอารามต่างๆ และแบบภาษาศาสตร์ ซึ่งเป็นวิธีการตะวันตกและทรงเล่าถึงวิธีการและประโยชน์ของการศึกษา ภาษาบาลีและสันสกฤต ไว้ว่า

“...การเรียนภาษาบาลีสันสกฤตนั้น เราไม่ได้เรียนแต่ตัวอักษรอย่างเดียว เราเรียนเนื้อหาด้วยเรียนภาษาบาลีก็ได้ เรียนรู้เรื่องราวแนวคิดทางพุทธศาสนา สันสกฤตก็ได้เรียนเรื่องวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษาสันสกฤต มีเนื้อหาต่างๆ กัน ได้ความรู้ หลักปรัชญา สังคม การเมือง กฎหมาย ศิลปะ คณิตศาสตร์ ฯลฯ ของสมัยนั้นบางทีก็ทำให้รู้ว่าแนวคิดบางอย่างที่ถือว่าเป็นสมัยใหม่นั้นที่จริงได้มีมาแล้ว และเขาเลิกไปแล้ว ประโยชน์สำคัญอีกประการที่ได้จากการเรียนภาษาบาลีและสันสกฤตคือ ได้พบปะเสวนากับครูบาอาจารย์หลายท่านที่ทรงคุณธรรม เป็นผู้ใหญ่ที่ควรเคารพท่านเหล่านั้นนอกจากจะ

สอนวิชาการแล้ว ยังชี้ทางชีวิตที่ถูกต้อง เช่น เรื่องความซื่อตรง เรื่องความเมตตา เป็นต้น ถือเป็นมงคลอันอุดมในการได้เสวนากับบัณฑิต...”

● ภาษาอังกฤษ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล่าถึงความสนพระทัยวิชาภาษาอังกฤษสมัยทรงพระเยาว์ไว้ว่า

“ตอนเด็กๆ ข้าพเจ้าเรียนวิชาภาษาอังกฤษค่อนข้างจะอ่อนและหนีเรียนอยู่เสมอ หลังจากฟังพระบรมราโชวาทของ ทูลกระหม่อมพ่อ เรื่อง ทำไมคนเราต้องเรียนภาษาอังกฤษแล้ว สมเด็จพระแม่ก็ค่อยๆ เริ่มสอนศัพท์อังกฤษให้ท่องให้อ่านหนังสือตามลำดับยากง่าย...”

เมื่อทรงศึกษาในโรงเรียนจิตรลดา ได้ทรงพระราชนิพนธ์บทกวีภาษาอังกฤษ เรื่อง My friend “Fish” และได้ทรงพระราชนิพนธ์เรียงความภาษาอังกฤษไว้ 6 เรื่อง อันแสดงถึงพระจินตนาการพระอารมณ์ขั้นและความละเอียดในการรับรู้สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยเครื่องมือที่สำคัญในการช่วยเสริมทักษะภาษาอังกฤษให้แก่พระองค์ คือ รายการวิทยุ ดังที่ทรงเล่าว่า

“วิทยุบีบีซีมีประโยชน์แก่ข้าพเจ้าในเรื่องการเรียนภาษาอังกฤษ แต่แรกข้าพเจ้าฟังไม่ออก และก็พูดไม่ค่อยได้ เพราะอยู่เมืองไทยใช้ภาษาอังกฤษน้อย

นอกจากการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษ ซึ่งก็ต้องอ่านทุกวันอยู่เสมอ ผู้ใหญ่บางคนแนะนำว่าอ่านหนังสือหลายๆ จะช่วยให้พูด ฟัง และเขียนดีขึ้น ในกรณีของข้าพเจ้าไม่ช่วยเลย ทดลองฟังเทปก็ไม่สำเร็จ เพราะเทปสอนภาษาเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่ายอย่างรุนแรง อาจารย์นิพนธ์แนะนำให้ฟังวิทยุสักพักหนึ่งข้าพเจ้าก็ฟังออก พูดกับเขียนยังขึ้นอยู่กับฝึกหัดต่างหาก...”